Lausunto Hallituksen esityksestä HE 226/2021 vp
Leena Karjalainen, perusturvajohtaja
Jukka Ronkainen johtava lääkäri
Tornion kaupunki

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta ja liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tartuntatautilakia siten, että vuoden 2021 loppuun saakka voimassa olevia tartuntatautilain covid-19-epidemiaan liittyvien väliaikaisten säännösten voimassaoloa jatkettaisiin.

Ulkomaista alkuperää olevien covid-19-tartuntojen Suomeen leviämisen estämiseksi Suomeen saapuvilta henkilöiltä edellytettäisiin joko luotettavaa todistusta kuuden kuukauden sisällä sairastetusta covid-19-taudista, saadusta hyväksyttävästä covid-19-rokotussarjasta tai ennen Suomeen saapumista tehdystä negatiivisen tuloksen osoittavasta luotettavasta covid-19-testistä Suomeen saapuvan olisi edelleen vaihtoehtoisesti käytävä covid-19-testissä Suomeen saavuttuaan ja toisessa testissä 72–120 tunnin kuluessa.

Esityksessä ehdotetaan myös jatkettavaksi ravitsemisliikkeiden toiminnan väliaikaista rajoittamista ja valvontaa koskevien säännösten voimassaoloa.

Esityksessä ehdotetaan lisättäväksi uusi väliaikainen säännös kuntien velvollisuudesta myöntää EU:n digitaalinen koronarokotustodistus EU:n ulkopuolella rokotetuille.

Lisäksi jatkettaisiin henkilöliikenteessä ja muissa palveluissa noudatettavia erityisiä hygieniavelvoitteita ja toiminnan väliaikaista rajoittamista epidemiatilanteen sitä vaatiessa koskevien säännösten sekä näiden valvontaa, tarkastuksia, määräyksiä, pakkokeinoja, toimivaltaisia viranomaisia ja tietojen saantioikeutta koskevien säännösten voimassaoloa. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi matkustajamäärien väliaikaista rajoittamista henkilöliikenteessä ja tilojen väliaikaista sulkemista koskevia säännöksiä siten, että **säädetyistä viranomaisen päätöksenteon kriteereistä poistetaan covid-19-taudin ilmaantuvuus**. Samalla tarkennettaisiin kunnan tai sairaanhoitopiirin alueella todettujen tartuntaryppäiden kriteeriä siten, että säännöksen soveltaminen edellyttää, että tartuntaryppäät alueella ovat merkittäviä ja ne voisivat aiheuttaa riskin uusien tartuntojen laajaan leviämiseen alueella.

Esityksessä ehdotetaan jatkettavaksi myös EU:n digitaalisen koronatodistuksen kansallista käyttöä koskevaa sääntelyä. Vaihtoehtona säädetyille ja viranomaispäätöksin asetetuille koronavirusepidemian leviämisen estämiseen tähtääville velvoitteille ja rajoituksille toiminnanharjoittaja voisi tietyin edellytyksin edellyttää yleisötilaisuuteen osallistuvilta tai asiakas- ja osallistujatilaan tulevilta ihmisiltä koronatodistuksen

esittämistä. Koronatodistuksen käyttöä koskevaa sääntelyä tarkennettaisiin kohdentamalla käyttö koskemaan yleisötilaisuuden ja tilan aukioloaikoja.
Laissa olisi edelleen säännös covid-19-testin laiminlyöntiä koskevasta rikkomuksesta ja säännös valtion korvausvelvollisuudesta kunnille ja kuntayhtymille todistusten tarkastamisesta ja covid-19-testauksesta aiheutuvista kustannuksista. Myös virka-apua ja päätösten täytäntöönpanoa koskevien säännösten täsmennysten voimassaoloa jatkettaisiin.

Torniossa toimii valtakunnan rajalla terveysneuvontapiste ja testauspiste klo 07:00-22:00. Terveysneuvontapisteen tehtäviin kuuluu rajanylittäjien neuvonta, ohjaus ja testaus.

Rajatestauksen kustannukset ovat tammikuusta elokuuhun 2021 olleet noin 3 miljoona euroa rekrytointeineen, testi- ja neuvontapisteen ylläpitoineen (yht. 5 konttia sähkö-vesi- ja viemäriliittymineen). Kuluihin on lisättävä rajavartioston 24/7 antama virka-apu.

Suomeen saapuu Tornion rajan yli päivittäin n. 5000-7 500 ylittäjää ja 1.9 asetusmuutoksen jälkeen jopa yli 10 000 rajan ylittäjää vuorokaudessa, kunnes 15.10.2021 asetusmuutoksen jälkeen on palattu entisiin lukuihin.

Norrbottenin insidenssi on laskenut kevään n. 800/100 000/2vk luvuista samalle tasolle ja alle Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin lukujen (nyt 83 vs. 173 Länsi-Pohjassa). Pienissä rajakunnissa muutama tapaus heiluttaa tartuntalukuja huomattavasti. Norrbottenin sairastavuus on ollut huomattavasti runsaampaa ja rokotuskattavuus on Suomea parempi, mikä osin selittää Norrbottenin parantunutta tilannetta.

Tornion lausunto:

EU:n digitaalinen koronarokotustodistus EU:n ulkopuolella rokotetuille pitää myöntää keskitetysti esim. THL:n taholta. Kuntien koronakuormitus on jo nyt ylikuormittavaa ja kuntien pitää saada keskittyä välittömiin koronan leviämistä ehkäiseviin toimiin. Lisäresursseja EI ole rekrytoitavissa.

Ilmaantuvuuskriteereistä ei pidä luopua, koska muuten jää liian tulkinnanvaraiseksi tartuntaryppäiden toteaminen merkittäviksi ja riskin määritys uusien tartuntojen laajaan leviämiseen.

Jos insidenssi on korkea, tautia on alueella väistämättä paljon, eikä turvallisia alueita voi määrittää. Pienissä kunnissa ja sairaanhoitopiireissä resurssit ovat hyvin rajalliset, lisäresurssia ei ole rekrytoitavissa ja 1,5 vuotta ylikierroksilla työskennelleet alkavat uupua. Säädösten pitää olla niin selkeitä, ettei rajallisen resurssin aikaa mene vielä tyhjänpäiväiseen tinkaamiseen ja vastineiden kirjoittamiseen.

72h testistä voi luopua, koska sitä ei voi valvoa ja kustannustehokkuus on hyvin kyseenalainen.

Tornio

Lausunto Hallituksen esityksestä HE 226/2021 vp
Leena Karjalainen, perusturvajohtaja
Jukka Ronkainen johtava lääkäri
Tornion kaupunki

Lain väliaikaiset säännökset olisivat voimassa kesäkuun 2022 loppuun asti, näillä Suomeen saapuvien määrillä Norrbottenin paremmalla koronatilanteella testien jatkaminen Ruotsin maarajalla ei ole kovin kustannustehokasta. Rokotuskattavuuden parantuessa **ehdotettu voimassaolo 30.6.2022 saakka on liian pitkä, 31.3.2022 on riittävä.** Kannatamme Koronatodistuksen ja -passin käytön laajentamista. Virka-apu terveystodistusten tarkistamiseen on välttämätöntä.

Perustelemme vastaustamme kasvavalla rokotuskattavuudella rajan molemmin puolin, kustannusvaikuttavuudella ja yhteiskunnan avautumisella normaaliin kanssakäymiseen.

Yhteistyöterveisin

Leena Karjalainen
Perusturvajohtaja
+358 40 648 1880
Tornion kaupunki
Hyvinvointipalvelut, hallinto
Sairaalakatu 1 , 95400 Tornio
www.tornio.fi | #tornio400

Jukka Ronkainen
johtava lääkäri
+ 358 40 524 3185